

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

متون فقه

مدرس: دکتر گلستان رو

کتاب وکالت

هرگونه تکثیر، مطالعه و استفاده بدون اجازه کتبی از مؤسسه آموزش عالی فاضل به لحاظ قانونی و شرعی غیر مجاز بوده و موجب مجازم می گردد.

۱- «یشتراط فیها علی الأحوط التنجیز بمعنی عدم تعلیق أصل الوكالة علی شيء» با توجه به این عبارت کدام یک از صیغه های زیر درست است؟

- (۱) إذا قدم زید، وکلنتک فی کذا
(۲) إذا أهلّ هلال الشهر، وکلنتک فی کذا
(۳) أنت وکلیلی فی أن تبیع داری إذا قدم زید
(۴) إذا طلع الشمس، وکلنتک فی کذا

۲- اگر وکیل بر علیه موکل خویش اقرار کند:

- (۱) یقبل إقرار الوکیل فی الخصومة علی موکله
(۲) یبقی فی وکالته لکن لا یقبل اقراره
(۳) تبطل وکالته
(۴) تنفصل الخصومه

۳- فی آی مورد لا تبطل الوكالة؟

- (۱) عروض الجنون الاطباقی علی الوکیل
(۲) بفعل الوکیل ما تعلقت به الوكالة
(۳) بفعل الموکل ما تعلقت به الوكالة
(۴) تلف ما تعلقت به الوكالة

۴- آی العبارة من العبارات التالية بیان للتوکیل الصحيح؟

- (۱) یصح التوکیل فی جميع العقود کالبيع و الصلح
(۲) یصح التوکیل فی اليمين و اللعان
(۳) لا یصح التوکیل فی فسخ العقد فی موارد ثبوت الخيار و إسقاطه
(۴) یصح التوکیل فی جميع العقود کالبيع و أما الصلح فلا یصح فيه

۵- «یشتراط فی کل من الموکل و الوکیل البلوغ و العقل و القصد و الاختیار و یشتراط فی الموکل کونه جائز التصرف فیما و کل فيه» با توجه به این عبارت وکالت در کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) سفیه برای طلاق زوجه اش و پرداخت مهریه وکیل بگیرد.
(۲) صغیر ممیز در اجرای عقد وکالت وکیل باشد.
(۳) مفلس در اجرای عقد بیع املاکش وکیل بگیرد.
(۴) سفیه برای خرید یک خانه وکیل بگیرد.

۶- «لا یجوز للوکیل أن یوکل غیره فی ابقاع ما توکل فیہ لا عن نفسه و لا عن الموکل إلا بإذنه و معه یجوز بکلا النحوین» با توجه به این عبارت کدام گزینه درست است؟

- (۱) برای وکیل جایز نیست که از سوی خودش یا موکل ایقاعی را منعقد کند حتی با اذن
(۲) برای وکیل جایز نیست که ایقاعی را از سوی خودش یا موکل منعقد کند مگر با اذن موکل
(۳) برای وکیل جایز نیست که در واقع ساختن مورد وکالت به دیگری وکالت دهد، مگر با اذن موکل
(۴) برای وکیل جایز نیست کاری را واقع کند از سوی خودش یا وکیل اما با اذن موکل هر دو صورت جایز است.

۷- در کدام مورد سخن وکیل پذیرفته می شود؟

- (۱) لو اختلفا فی التوکیل
(۲) لو اختلفا فی التلف أو فی تفریط الوکیل
(۳) لو اختلفا فی دفع المال إلی الموکل
(۴) لو اختلفا فی وقوع عقد الوكالة

۸- «یجوز أن یتوکل اثنان فصاعدا عن واحد فی أمر واحد، فإن صرح الموکل بانفرادهما أو کان لکلامه ظاهر متبع فی ذلك جاز لكل منهما الاستقلال فی التصرف من دون مراجعته الآخر و إلا لم یجز الانفرد لأحدهما»

با توجه به این عبارت در کدام گزینه انجام مورد وکالت فقط به صورت اجتماعی امکان دارد؟

- (۱) محمد به علی و روزبه وکالت داده و به آنها اجازه داده به طور اجتماعی و انفرادی وکالت کنند.
(۲) یوسف به متین و علیرضا وکالت داده و شرط کرده که به صورت انفرادی کار را انجام دهند.
(۳) محمد به یاسین و امیر وکالت داده و فقط به آنها گفته شما دو نفر وکیلان من هستید.
(۴) ظهور کلام موکل دلالت دارد که هر وکیل به طور مستقل می تواند کار مورد وکالت را انجام دهد.

۹- «ما کان شرطاً فی الموکل و الوکیل ابتداء شرط فیهما استدامة، فلو جُنّا أو أغمی علیهما أو حجر علی الموکل فیما وُکِّلَ فیہ .....» کدام گزینه در تکمیل این عبارت صحیح است؟

- (۱) صحت الوكالة
(۲) تنفذ الوكالة
(۳) بطلت الوكالة
(۴) لا تنفذ الوكالة

۱۰- کدام گزینه در صیغه عقد وکالت درست است؟

- ۱) لو قال الوکیل: «أنا وکیلک فی بیع دارک» مُسْتَفْهِمَا صح.
- ۲) توالی عرفی و موالات بین ایجاب و قبول شرط است.
- ۳) وکالت با معاطات و کتابت واقع نمی شود.
- ۴) إذا أهل هلال الشهر وکلتک فی کذا

۱۱- «یشترط فی الموکل فیہ أن یكون قابلا للتفویض إلى الغير بأن لم یعتبر فیہ المباشرة من الموکل» با توجه به این عبارت کدام یک از امور زیر قابل توکیل است؟

- ۱) وکالت در خمس
- ۲) وکالت در حج
- ۳) وکالت در نماز
- ۴) وکالت در روزه

۱۲- «یشترط فی الموکل کونه جائز التصرف فیما وکل فیہ، فلا یصح توکیل المحجور علیه لسفه أو فلس فیما حجر علیهما» با توجه به این عبارت وکالت در کدام گزینه درست است؟

- ۱) وکالت دادن سفیه در بیع مال
- ۲) وکالت دادن ورشکسته در رهن مال
- ۳) وکالت دادن سفیه در عوض طلاق خلع
- ۴) وکالت دادن سفیه در طلاق

۱۳- کدام گزینه درباره عقد وکالت درست است؟

- ۱) و تصح بفعل ما ینافیہ کما و کله فی بیع شیء ثم أوقفه.
- ۲) تبطل الوکالة بعروض الجنون
- ۳) تصح بفعل الموکل ما تعلقت به الوکالة کما لو وکله فی بیع شیء ثم باعه.
- ۴) تبطل الوکالة بمرض الوکیل

۱۴- کدام وکالت درست نیست؟

- ۱) وکاله المرتد عن الفطره
- ۲) وکالت سفیه از سوی دیگری در امور غیر مالی
- ۳) وکیل ورشکسته و موکل ورشکسته نیست.
- ۴) وکیل گرفتن صغیر در بیع

۱۵- آیا العبارة لا تصح فی شرائط الوکیل و الموکل:

- ۱) یشترط فی الموکل کونه جائز التصرف فیما و کل فیہ
- ۲) یشترط فی الوکیل کونه متمکنا عقلا و شرعا من مباشرة ما توکل فیہ
- ۳) یشترط فی الموکل أن یكون إیقاعه جائزا له و لو بالتسبیب
- ۴) یشترط فی الوکیل کونه جائز التصرف فیما و کل فیہ

۱۶- «یُشْتَرَطُ فیما وُکِّلَ فیہ أن یكونَ سائعا فی نفسه»، با توجه به این عبارت وکالت در کدام یک درست است؟

- ۱) سرقت
- ۲) غضب
- ۳) زنا
- ۴) وصیت

۱۷- «لو لم یتمکن شرعا أو عقلا من إیقاع أمر إلا بعد حصول أمر غیر حاصل حین التوکیل» با توجه به این عبارت کدام شیوه وکالت درست است؟

- ۱) وکالت در طلاق زنی که در حباله نکاح او نیست.
- ۲) وکالت در تزویج زنی و سپس طلاق دادن او
- ۳) وکالت در بیع خانه ای که قرار است بخرد.
- ۴) وکالت در تزویج زنی که پس از عده او را عقد کند.

۱۸- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) تصح الوکالة فی العبادات
- ۲) لاتصح الوکالة فی العبادات
- ۳) تصح الوکالة فی العبادات البدنیة دون المالیه
- ۴) تصح الوکالة فی العبادات المالیه دون البدنیة

۱۹- کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) تصح الوکاله فی جمیع العقود
- ۲) تصح الوکاله فی الايقاعات و حيازه المباحات و طلاق
- ۳) تصح الوکاله فی الشهاده و اليمين و لعان و اقرار و ایلا
- ۴) تصح الوکاله فی القبض و الاقباض و رجوع فی الطلاق

۲۰- «أنت وکيلي في بيع أحد أملاکي أو في بيع ملکي»، کدام گزینه درباره وکالت در این جمله درست است؟

- ۱) عامه من الجهتين
- ۲) مطلقة من جهة التصرف خاصة من جهة متعلقه
- ۳) مطلقة من جهة المتعلق خاصة من جهة تصرفه
- ۴) مطلقة من الجهتين

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

۱- گزینه ۳ درست است. زیرا طبق متن بیان شده، در عقد وکالت شرط است که صیغه عقد و وقوع عقد، منجز باشد و مشروط به شرط یا وصفی نباشد، اما در گزینه ۱ و ۲ و ۴ عقد وکالت معلق شده است، در گزینه ۱ «وقتی زید آمد تو وکیل من در فلان چیز هستی» در گزینه ۲ «هرگاه هلال ماه دیده شد، تو وکیل من هستی» در گزینه ۴ «هرگاه خورشید طلوع کرد، تو وکیل من هستی» اما در گزینه ۳ متعلق و مورد وکالت، معلق شده است زیرا موکل می گوید: «تو وکیل منی در اینکه خانه ام را وقتی زید آمد، بفروشی» (مسئله ۱ کتاب وکالت تحریرالوسیله)

۲- گزینه ۳ درست است. زیرا در دعوا، اقرار وکیل بر علیه موکلش قبول نمی شود؛ پس اگر وکیل مدعی اقرار کند به قبض یا ابراء یا قبول حواله یا مصالحه یا اینکه حق دارای مدّت است یا بیّنه فاسق است، یا وکیل مدعی علیه اقرار به حق برای مدعی بنماید، قبول نمی شود و دعوا به حال خودش باقی است- چه در مجلس حکم اقرار کند یا در غیر آن- و با این اقرار عزل می شود و وکالتش باطل می شود؛ زیرا به گمان خودش بعد از این اقرار، او در این دعوا ظالم است. (مسئله ۲۷ وکالت)

۳- گزینه ۲ درست است. ترجمه عبارت: در کدام مورد وکالت باطل نمی شود؟ گزینه ۱: در صورت عروض جنون ابطاقی بر وکیل گزینه ۲: با انجام کار مورد وکالت توسط وکیل گزینه ۳: با انجام کار مورد وکالت توسط موکل گزینه ۴: با تلف آنچه مورد وکالت است. (مسئله ۲۳ وکالت)

۴- گزینه ۱ درست است. ترجمه پرسش: کدام عبارت از عبارات زیر در بیان توکیل درست است؟ گزینه ۱: وکالت دادن در همه عقود مانند بیع و صلح درست است. گزینه ۲ وکالت دادن در سوگند و لعان صحیح است (اما لا یصح و صحیح نیست) گزینه ۳ وکالت دادن در فسخ عقد و ثبوت خیار و اسقاط خیار صحیح نیست (اما یصح یعنی صحیح است). گزینه ۴ وکالت دادن در همه عقود صحیح است مانند بیع اما در صلح، صحیح نیست (که در صلح هم صحیح است). (مسئله ۱۰ وکالت)

۵- گزینه ۲ درست است. طبق این عبارت: «درموکل و وکیل شرط است که بالغ و عاقل و قاصد و مختار باشند و در کار مورد وکالت، تصرف موکل جایز باشد و منع نداشته باشد» در نتیجه سفیه و ورشکسته که نسبت به تصرفات مالی محجور هستند نمی توانند وکیل بگیرند و صغیر و مجنون و مکره نیز حق وکالت ندارند، اما صغیر ممیز فقط در اجرای صیغه عقد می تواند وکیل باشد. (مسئله ۲ کتاب وکالت تحریرالوسیله)

۶- گزینه ۳ درست است. ترجمه عبارت: برای وکیل جایز نیست که دیگری را در واقع ساختن آنچه که در آن وکالت دارد- نه از طرف خودش و نه از طرف موکل- وکیل نماید مگر با اذن او و با اذن او هر دو قسم آن جایز می باشد. (مسئله ۱۹ وکالت)

۷- گزینه ۲ درست است. اگر میان وکیل و موکل در اصل وقوع عقد وکالت اختلاف شود، قول منکر عقد مورد قبول است چون اصل بر عدم وقوع عقد است. اگر اختلاف آنها بر سر تلف مال یا تفریط وکیل باشد، اصل بر عدم تفریط است و در نتیجه قول وکیل مورد قبول است. اگر اختلاف بر سر پرداخت مال به موکل باشد، اصل بر عدم پرداخت است و قول موکل مورد قبول است. (مسئله ۳۹ کتاب وکالت تحریرالوسیله)

۸- گزینه ۳ درست است. ترجمه عبارت: جایز است که دو نفر و بیشتر در یک چیز از طرف یک نفر وکیل شوند؛ پس اگر موکل صریحا آنها را منفردا وکیل نماید یا کلام موکل ظهور عرفی در انفراد داشته باشد که باید متابعت شود، برای هر کدام از آنها جایز است که در تصرف مستقلا و بدون مراجعه به دیگری عمل نمایند. وگرنه برای هیچ یک از آنها انفراد در عمل مورد وکالت جایز نیست و لو اینکه دیگری غایب یا عاجز باشد- چه به انضمام و اجتماع تصریح کرده باشد یا مطلق گذاشته باشد به اینکه مثلا بگوید: «وکالت دادم به شما» یا «شما دو وکیل من هستید» و مانند اینها- و اگر یکی از آنها بمیرد وکالت به طور کلی در صورتی که اجتماع را شرط کرده یا اطلاق باشد که به حکم شرط اجتماع باشد، باطل می شود و وکالت شخص باقی مانده- اگر منفردا وکیل شده- باقی می ماند. (مسئله ۲۱ وکالت)

۹- گزینه ۳ درست است. طبق این عبارت: آنچه درباره وکیل و موکل در ابتدای عقد شرط است در ادامه عقد نیز شرط است پس اگر وکیل یا موکل، دیوانه شوند یا بیهوش شوند یا در کار مورد وکالت محجور شوند، وکالت باطل می شود. (مسئله ۶ کتاب الوکاله تحریرالوسیله)

۱۰- گزینه ۱ درست است. ترجمه: اگر وکیل بپرسد: من وکیل تو در فروش خانه ات هستم و موکل بگوید: بله، صحیح است. توالی عرفی در وکالت شرط نیست و با معاطات و به صورت کتبی واقع می شود. اما ترجمه گزینه ۴: هرگاه هلال ماه دیده شد، تو وکیل من در فلان چیز هستی که عقد وکالت معلق شده در حالی که باید منجز باشد و اصل عقد نمی تواند به شرط یا وصف معلق باشد، اما متعلق عقد و مورد وکالت می تواند معلق باشد مانند تو وکیل من در فروش خانه ام هستی که وقتی هلال ماه دیده شد، آن را بفروشی. (مقدمه و مسئله ۱ وکالت)

۱۱- گزینه ۱ درست است. طبق این عبارت: در کار مورد وکالت شرط است که قابل واگذاری به غیر باشد به این صورت که در آن عمل انجام مستقیم کار از سوی موکل، شرط نباشد. در نتیجه وکالت در عبادات بدنی مانند نماز، روزه و حج صحیح نیست هرچند نیابت در این امور ممکن است چون شروط نیابت با وکالت فرق دارد اما در عبادات بدنی مانند خمس و زکات، وکالت امکان دارد. (مسئله ۹ وکالت تحریرالوسیله)

۱۲- گزینه ۴ درست است. ترجمه: «و در موکل شرط است که در آنچه وکالت می دهد، تصرفش در آن جایز باشد؛ پس وکیل گرفتن محجور علیه به خاطر سفاهت یا بی پولی (ورشکستگی) در آنچه که در آن محجور شده صحیح نیست» بر خلاف آنچه در آن محجور نشده مانند طلاق که می تواند دیگری را وکیل کند. (مسئله ۲ وکالت)

۱۳- گزینه ۲ درست است. وکالت عقد جایز است و با مرگ وکیل یا موکل باطل می شود با جنون دائم نیز باطل می شود و در جنون ادواری نیز بنا بر احتیاط باطل می شود همچنین با بیهوشی یا انجام کار مورد وکالت یا انجام عمل منافی مورد وکالت مانند فروش مال یا وقف مالی که وکالت در بیع آن داده توسط موکل. اما بیماری وکیل یا موکل موجب بطلان وکالت نیست. (مسئله ۲۳ کتاب وکالت تحریرالوسیله)

۱۴- **گزینه ۴ درست است.** وکالت کافر و مسلمان و مرتد صحیح است، وکالت سفیه و ورشکسته از سوی کسی که محجور نیست، وکیل گرفتن صغیر جایز نیست مگر در اموری که جایز است انجام دهد مانند وکالت دادن در وصیت بچه ده ساله در امور معروف پسندیده. (مسئله ۳ و ۴ و ۵ وکالت)

۱۵- **گزینه ۴ درست است.** ترجمه: کدام عبارت درباره شرایط وکیل و موکل درست نیست؟ گزینه ۱: در موکل شرط است که در آنچه وکالت می‌دهد، تصرفش در آن جایز باشد. گزینه ۲: در وکیل شرط است که تمکن عقلی و شرعی داشته باشد که خودش در آنچه که وکالت پیدا کرده انجام دهد گزینه ۳: در موکل شرط است که واقع ساختن مورد وکالت برایش و لو به تسبیح جایز باشد. گزینه ۴: در وکیل شرط است که در آنچه وکالت می‌دهد، جایز التصرف باشد. (اما در موکل شرط است نه در وکیل چون ممکن است وکیل ورشکسته باشد و جایز التصرف نباشد اما موکل ورشکسته نباشد.) (همان)

۱۶- **گزینه ۴ درست است.** ترجمه: «در آنچه که در آن وکالت داده می‌شود شرط است که ذاتا جایز باشد» و موکل بر انجام آن شرعا قدرت داشته باشد، پس در معصیت‌ها مانند غضب و دزدی و قمار و مثل آنها و بر فروش مال دیگری بدون آنکه ولایتی بر آن داشته باشد، وکیل گرفتن صحت ندارد، و قدرت داشتن بر مورد وکالت در خارج- با اینکه وقوع آن از او شرعا صحیح است- معتبر نیست؛ پس برای کسی که توانایی گرفتن مالش را از غاصب ندارد، جایز است که کسی را که بر انجام آن قدرت دارد، وکیل نماید. (مسئله ۷)

۱۷- **گزینه ۲ درست است.** ترجمه: «اگر شرعا یا عقلا بر واقع ساختن چیزی تمکن نداشته باشد مگر بعد از پیدا شدن چیزی که در وقت وکالت دادن حاصل نیست.» یعنی وکالت در کاری که انجامش مقدمه ای دارد در حالی که مقدمه اش فراهم نیست، صحیح نیست مگر اینکه ابتدا وکالت در مقدمه و سپس در خود عمل بدهد یعنی گزینه ۲ یا به طور کلی وکالت در همه امور بدهد. اما در سایر موارد مانند گزینه ۱ و ۳ و ۴ صحیح نیست. (مسئله ۸ وکالت)

۱۸- **گزینه ۴ درست است.** ترجمه: «وکالت در عبادات مالی صحیح است اما در مالی صحیح نیست» شرط است که مورد وکالت قابل واگذاری به دیگری باشد؛ به اینکه مباشرت خود موکل در آن شرط نباشد. پس اگر عملی را قبول کند که مقید به مباشرت خود موکل باشد توکیل در آن صحیح نیست و اما توکیل در عبادت‌های بدنی مانند نماز و روزه و حج و غیر اینها صحیح نیست اگر چه فرض نیابت در آنها از زنده صحیح باشد مانند حج از شخص عاجز، یا از میت مانند نماز و غیر اینها؛ زیرا شروط نیابت با وکالت فرق دارد، ولی وکالت در عبادت‌های مالی مانند زکات و خمس و کفارات در خارج کردن آن از بقیه اموال و رساندن به مستحق صحیح است. (مسئله ۹ وکالت)

۱۹- **گزینه ۳ درست است.** زیرا وکالت در همه عقود و ایقاعات به طور کلی صحیح است حتی در رجوع از طلاق نیز جایز است، البته به شرطی که وکالت در رجوع به گونه ای نباشد که نفس وکالت، رجوع شمرده شود و در قبض و اقباض نیز در موارد لزوم مانند رهن و قرض و صرف نسبت به عوض و معوض، و سلم نسبت به ثمن، و در وفا نمودن دین‌ها و استیفای آنها و غیر اینها جایز است و در حیات مباحات مال حیات شده توسط وکیل به ملکیت موکل در می‌آید. اما در شهادت و سوگند و لعان و اقرار و ایلاء وکالت دادن صحیح نیست. توکیل در طلاق جایز است- شوهر حاضر باشد یا غائب- بلکه وکیل نمودن زوجه در طلاق به اینکه او خودش را طلاق دهد یا دیگری را از طرف شوهر یا از طرف خودش، وکالت دهد. جایز می‌باشد. یعنی زن وکیل در طلاق خودش یا وکیل گرفتن در طلاق باشد. (مسئله ۱۰ تا ۱۳ وکالت)

۲۰- **گزینه ۳ درست است.** ترجمه: «تو وکیل منی در فروش یکی از ملک‌هایم یا در فروش ملکم» تصرف، خاص است چون کار مشخص یعنی بیع بیان شده و متعلق، مطلق است زیرا آنچه باید بیع روی آن انجام شود، «أحد» و «ملک» است که مفرد و مطلق است. (مسئله ۱۵، کتاب وکالت)